

Újlaki Hangok

www.ujlakitemplom.hu

2013. március

Dr. Erdő Péter Bíboros Úr beszéde XVI. Benedek pápáról

Dr. Erdő Péter Bíboros úr nagyszámú hívő és közéleti személyiség jelenlétében 2013. február 26-án hálaadó szentmisét mutatott be XVI. Benedek pápáért. Főpásztorunk beszéde második részében ezekkel a szavakkal méltatta a Szentatya hazánk lelki felemeléséért tett szolgálatát:

„Benedek pápa szeretettel kísérte magyar népünk és Egyházunk életét. Ismerte történelmünket. Neki nem kellett magyarázni, hogy hol van Budapest és Magyarország. Megértéssel, lekipásztori szeretettel mondta ki Salkaházi Sára és Meszlényi Zoltán vértanúink boldoggá avatását. Külön üzenetet intézett hozzánk Árpád-házi Szent Erzsébet születésének évfordulója alkalmából. Nagy hozzáértéssel és az idősebb testvér szeretetével fogadta a magyar katolikus püspöki kart az ad limina látogatáson. Nem feledkezett meg a határon túli magyarság lekipásztori szükségleteiről sem. Scheffler János és Bogdánffy Szilárd vértanú püspökeink boldoggá avatása ugyancsak az ő nevéhez fűződik. Sokat tett azért, hogy a

sz szenvedésekkel teli múlt a szeretet igazságának fényében olvadjon bele a jövőbe. Egyik legszebb pillanata pápaságának az volt, amikor nagy elődjét, II. János Pált boldoggá avatta. Szívügye volt az ökumenikus és vallásközi párbeszéd előmozdítása is.

Amikor az idén február 11-én, a lourdes-i Szűzanya ünnepén, a betegek világnapján közölte lemondását, szavait az alázat, a hit és a szeretet hatotta át. Ha II. János Pál pápa azzal tett tanúságot, hogy utolsó napjainak szenvedését is megosztotta az Egyházzal és a világgal, Benedek pápa határozott lépése is a hívő ember szembenézése volt az idős korról és a romló egészséggel. Életünknek ezzel a két nagy valóságával, amellyel ma egyre többen találkozunk és küzdünk.

Hálát adunk Krisztusnak, az Egyház fejének és pásztorának, Benedek pápa szolgálatáért, és kérjük segítségét Szűz Máriának, az Egyház édesanyjának, valamint Szent Péter és Pál apostoloknak közbenjárására, hogy Egyházunk továbbra is tiszta fényvel sugározza Krisztus világosságát az egész világ felé. Ámen.”

Gondolatok az erkölcsstan tanítás iskolai bevezetéséről

„Az erkölcsi alapértékek újra felfedezése”

Az utóbbi időben sokat hallottunk arról, hogy az Országgyűlés 2011 végén elfogadta a 2011. évi CXCV. *Nemzeti Köznevelésről szóló törvényt*, amelynek egyik legfontosabb eredménye az, hogy az állami iskolákban 2013 szeptemberétől felmenő rendszerben a kötelező tanórai foglalkozások része lesz az „erkölcsstan” vagy az e helyett választható „hit és erkölcsstan” óra. A hírt hallva, sokan gondoltak arra, ennek az új tantárgynak a bevezetése – bár nagyon sok kockázatot is hordoz magában – mégis esélyt ad arra, hogy társadalmunk kiemelkedjen abból az **értékválságból**, amelybe az utóbbi években került. A válságra és az esélyre hívja fel a figyelmünket XVI. BENEDEK pápa *Caritas in veritate* kezdetű szociális enciklikájában, amikor ezt írja:

„A jelenlegi gazdasági helyzet összetettsége és súlyossága jogosan tölt el minket aggodalommal, azonban realista szemlélettel, bizalommal és reménnyel kell vállalnunk az új felelősségeket; erre hív annak a világnak a helyzete, amelynek mélységes kulturális megújulásra, valamint **alapértékeinek újra felfedezésére** van szüksége, hogy azokra építhessen fel egy jobb jövőt”. Majd így folytatja: „a válság az újragondolás és újraértelmezés alkalmává válik” (CV 21)

Az „alapértékek újra felfedezésre” adhat lehetőséget az erkölcsstan bevezetése. Az új tantárgyak (erkölcsstan ill. hit-és erkölcsstan) bevezetése azonban tartalmi, és módszertani kérdéseket vet fel, amelyeket a papság körében célszerű átgondolni, megvitatni. Az előadásban együtt vizsgáljuk mind a kettőt. Szempontunkból fontosabb a hit- és erkölcsstan, de az sem lényegtelen, hogy milyen erkölcsstant fognak tanítani.

1. Milyen (polgári) erkölcsstan legyen?

A tapasztalat szerint, a keresztény emberek egy *jelentős része tart a (polgári) erkölcsstan bevezetésétől*. Arra gondol, hogy egy helytelen szemléletű erkölcsstan bevezetése, és rossz erkölcsi normák kötelezővé tétele, a jelenlegi erkölcsi válságot tovább mélyítheti. El kell ismerni, hogy a (polgári) erkölcsstantól valóban nem várható el, hogy a biztos értékeket tartalmazó Szentírásra és pápai dokumentumokra hivatkozzon, hiszen az állami iskolákba járó gyerekek többsége nem vallásos. A keresztény erkölcsi értékek azonban mégis megjelenhetnek a polgári erkölcsstanban, az **emberi természetből kiinduló érték-etika** által. A keresztény filozófia és erkölcsstan ugyanis - különösen azokban az esetekben, amikor nincsenek a Szentírás által adott törvények, útmutatások - gyakran hivatkozik az Isten által megalkotott, *emberi természetre* és a *természetes erkölcsi törvényre*, és a *természetjogra*. Ez a szemlélet

lehetőséget adhat a keresztény értékek közvetítésére az iskolai oktatásban.

AQUINÓI SZENT TAMÁS felhívta a figyelmet arra, az ember az örök törvényből részesülve sajátos emberi természettel rendelkezik, és értelmével képes arra, hogy felismerje azokat a *célokat, értékeket*, amelyek természetének megfelelnek, és valóban a kibontakozását segítik. Az újkorban kihangsúlyozták, hogy az értelemmel bíró emberi természet adja meg az **emberi méltóságot**, amire az ENSZ dokumentumai (pl. Az emberi jogok egyetemes nyilatkozata) és nemzeti alkotmányok (pl. Magyarország Alaptörvénye) sokszor hivatkoznak. A zsidó-keresztény hagyomány, a kinyilatkoztatás alapján, az emberi méltóságot mélyebb, ontológiai alaplól, az ember Isten-képiségével magyarázza. (Ter 1,27). XVI. BENEDEK PÁPA a természetes erkölcsi törvényre hivatkozik újév kezdetén, a Béke világnapján kiadott üzenetében is, amikor ezt írja: Az élet védelme, a házasság intézménye „nem csak a hitigazságok és nem is vallásszabadság jogának következményei. Ezek az elvek az ember természetébe vannak beleírva, értelmünk révén felismerhetők és így közősek az egész emberiség számára (4.)

Meg kell jegyezni, hogy a természettörvényre építő etika sebezhetősége az, hogy a bűn következtében az *emberi természet megsérült*, és az emberi értelem nem mindig képes felismerni az értékeket, az akarat gyenge ahhoz, hogy ezt megvalósítsa, az ember ösztönei, érzelmei pedig kiegyensúlyozatlanok. Kegyelemre van szükség ahhoz, hogy ezeket a gyengeségeket orvosolni tudjuk.

2. Milyen lehetőségei nyílnak az Egyháznak a (polgári) erkölcsstan bevezetésénél?

Az Erkölcsstant előre láthatóan nem a papok és hitoktatók (egyházi jogi személy hivatalos képviselői) fogják tanítani, de arra lehetőség nyílik, hogy az iskolában tanító tanárok keresztény szellemű, értékekre épülő erkölcsstant tanítsanak. Ennek a következő lehetőségei vannak.

1. Egyházi felsőoktatási intézményekben (ahol erre lehetőség van) célszerű bevezetni az *etika szakot*, amelynek elvégzése után a tanárok az állami iskolákban erkölcsstant oktathatnak.

2. A keresztény értékrendet magába foglaló *erkölcsstan könyvek* írása. Így a könyvek révén az Egyház által képviselt értékrend megjelenhet a közoktatásban.

3. Az állami iskolákban tanító *keresztény tanárokat* lehet buzdítani arra, hogy végezzék el az egyházi felsőoktatási intézményekben az etika kiegészítő szakot, így szaktantárgyuk mellett erkölcsstant is taníthatnak.

(Erre várhatóan lesz is igény, hiszen a tanárok részére a kötelező órák számát megemelték.)

Témánkat, a polgári erkölcs tanítás iskolai bevezetésnek lehetőségeit összefoglalva megállapítjuk, hogy a mai értékválsággal küszködő világban nagy szükség van a biztos **értékeket elfogadó** (polgári) erkölcs tanítás bevezetésére. El kell azonban ismerni azt,

hogy a tantárgy bevezetése azt a veszélyt hordozza magában, hogy más, nem értékalapú etikák kerülnek elfogadásra és oktatásra. Az Egyháznak ezért feladata az, hogy tanárok képzésével, tankönyvek írásával, és keresztyén pedagógusok bevonásával a közoktatásban a keresztyén értékeket képviselje.

Ferenc atya

A vegyesházasságok tilalma

Nehemiás könyvének 13. fejezetéből

²³ Ugyancsak azokban a napokban láttam zsidókat, akik asdódi, ammonita és moabita nőket vettek feleségül.

²⁴ Gyermekük fele asdódiul beszélt és nem tudott zsidóul beszélni, hanem ennek vagy annak a népnek a nyelvén szóltak. ²⁵ Erre én megszidtam és megátkoztam őket. Meg is vertem közülük néhány férfit, megtépdestem hajukat, és megesketttem őket Istenre, hogy ne adják oda leányaikat az ő fiaiknak, és fiaik maguk számára ne vegyenek feleséget az ő leányaik közül: ²⁶ »Nem ebben a dologban vétkezett-e Salamon, Izrael királya is? Már pedig sok nemzetnek nem volt hozzá hasonló királya. Istene előtt kedves volt, Isten őt királynak tette meg egész Izrael fölött, s még őt is bűnre csábították az idegen asszonyok. ²⁷ Vajon engedetlenségünkben mi is elkövezzük mind ezt a nagy gonoszságot, és vétkezzünk Istenünk ellen azzal, hogy idegen nőket veszünk feleségül?«

Hagyjuk el a verekedést és az átkozódást! Gondoljunk meg, a lényeg szempontjából miről is van itt szó! Miért ez a kirohanás a vegyesházasságok ellen? Hogy kerül ide Salamon király, aki sok száz évvel korábban uralkodott?

Az ókorban sok istenben hittek. Saját istenei voltak minden népnek, hittek saját és más népek isteneiben, részt vettek ezek szertartásain. Salamon király

látványosan idegen nőket is feleségül vett (ebben az időben még nem volt szokás az egynejűség), mégpedig a szomszédos országok királyi családjából – ezt diplomáciai okokból tette. Ezek az idegen asszonyok hozták magukkal saját vallásuknak megfelelő papjaikat, majd rábírták a királyt, hogy építsen ezeknek az idegen isteneknek templomot, amikor pedig ez is megvolt, rábírták Salamont, hogy maga is vegyen részt az idegen istenek szertartásain. (1Kir 11,1-13) *"Ne adjátok össze velük magatokat, s ők se házasodjanak össze veletek, mert elcsábítják szíveteket, s isteneikhez pártoltok."*

Ma nem a politeista, hanem a hitben közömbös házastárs a veszedelem, aki elcsábítja gyermekeink szívét. Segítjük-e gyermekeinket abban, hogy hozzájuk hasonló világnézetű fiatalok közül válasszon házastársat? Vannak a mi plébániánkon is ilyen alkalmak, de a közelben két helyen is van ifjúsági élet. Igen, előfordul, hogy a hitetlen vagy hitközömbös fél megtér, de legtöbbször ez csak a házasság előtt jön szóba, aztán marad minden.

Van persze még ennél rosszabb változat is: egyházi házasság nélküli együttélés stb. Imádkozzunk a fiatalokért, hogy hozzájuk illő társat (Ter 2,18) találjanak!

Balthazár Zsolt

Zsinati morzsák

„Nevelői feladatának végzése közben az Egyház fölhasznál minden alkalmas eszközt, de elsősorban a sajátjait, melyek között első a hitoktatás, mely megvilágítja és erősíti a hitet, Krisztus Lelke szerint táplálja az életet, elvezet a liturgikus misztériumban való tudatos és tevékeny részvételre, és apostoli tevékenységre buzdít.” (Gravissimum Educationis 4.)

Kedves Testvérek!

Egyházunk a keresztyén nevelés sokféle helyzetét, lehetőségét kínálja, gyerekeknek, felnőtteknek egyaránt. A mi felelősségünk, hogy élünk-e ezekkel oly módon,

hogy az lelki fejlődésünket, hitben való elmélyülésünket szolgálja. A nevelés a családból indul ki, hiszen az a legfontosabb színtere és biztos háttere a benne élő gyermek(ek)nek – a szülők felelőssége tehát óriási. Nem csak az alapvető normák és ismeretek elsajátíttatása a feladatuk, hanem az is, hogy gyermeküket a keresztyén hitbe bevezessék. Kezdődik ez az otthoni együtt imádkozással, Bibliaolvasással, hitbeli kérdések megválaszolásával; majd kívánatos és szükséges is, hogy szervezett hitoktatással folytatódjék. A gyermekek – ahogy nálunk is – járhatnak a saját plébániájukon hittanra, és megtehetik ezt iskolájukban

(sőt, van, ahol az óvodában) is. Kedves Szülők, élnek-e ezzel a lehetőséggel? Az elsőáldozásban már részesült gyermeküket járatták-e felsős, majd bérházi hittanra?

Azonban a hittel való ismerkedésre vagy az ismeretek elmélyítésére nem csak gyerekeknek van szükségük, hanem bizony felnőtteknek is. A hittel kapcsolatban sosem mondhatjuk, hogy már mindent tudunk. Ezért nem jó, ha megelégszünk a szentmisében elhangzó prédikáció tanításával, hanem keresnünk kell az alkalmakat, lehetőségeket tudásunk felfrissítésére, hitünk újra felfedezésére, Istennel való kapcsolatunk szorosabbra fűzésére. Részt veszünk-e legalább évente lelkigyakorlaton? Eljövünk-e, ha a plébánián lelki nap

van? Meghallgatjuk-e az elmélkedéseket, amelyekre a karácsonyi és húsvéti triduum 3 napján kerül sor a templomban? Kihasználjuk-e a plébánián felnőtteknek kínálgató lehetőségeket: a katekézist keddenként, a társadalometikai kört és a bibliamagyarázatot péntekenként? Olvasunk-e lelki olvasmányokat, akár a plébániái könyvtár kínálatából?

Testvérek, mindezek hozzásegíthetnek bennünket a tudatosan vállalt keresztény életvitelhez, indíthatnak minket a liturgián való rendszeres és aktív részvételre, lelkesíthetnek a szentségek gyakori vételére, és erőt adhatnak a hétköznapi apostolkodásra.

Jüling Erika

„Én is mondom neked: Péter vagy, erre a sziklára építem egyházamat, s az alvilág kapui sem vesznek rajta erőt.”
(Mt 16,18)

Hogyan fogadták a bíborosok XVI. Benedek pápa lemondását?

A L'Osservatore Romano vatikáni napilap február 19-i számában összeállítást olvashatunk arról, hogy néhány bíboros hogyan vélekedik a Szentatya péteri szolgálatáról való lemondásáról.

Julián Herranz bíboros jelen volt a pápa bejelentésénél, amely nagyon megrázta, ugyanakkor belső boldogságot érzett a Szentatya alázata és Egyház iránti szeretete láttán. Lemondani a hatalomról nem mindennapi tett, XVI. Benedek nemcsak kiváló teológus, hanem nagyszerű veleszületett tulajdonságai vannak – nyilatkozta a spanyol bíboros.

Jean-Louis Tauran bíboros, a Vallások Közötti

Párbeszéd Pápai Tanácsának elnöke a Szentatya erőfeszítéseit hangsúlyozta, amelyeket a hívekkel való találkozás érdekében tett a legutóbbi időben. A mai korban ugyanis valóban nagy erőfeszítést jelent a péteri szolgálat. Választásával belső, lelki erejéről tett csodálatos tanúságot.

Christoph Schönborn bécsi bíboros érsek szerint Benedek pápa döntése arra világít rá, hogy a kőszikla, amelyre Krisztus egyházát építette, a pápa hivatalára vonatkozik elsősorban.

Donald Wuerl bíboros, washingtoni érsek annak a bizonyosságának adott hangot, hogy XVI. Benedek

pontosan végiggondolta a mai kor pápaságának szükségleteit, amelyek elsősorban az apostoli utakra irányulnak, vagyis a pápa jelenlétére a hívek körében. Ő maga már ezt nem tudja ellátni, és ezért szükséges, hogy valaki más járja ezt az utat.

Végül Emmanuel Wamala ugandai bíboros a pápáért szóló imára buzdít nyilatkozatában, mint ahogyan a Szentatya is imáiról biztosított mindannyiunkat.

(Vatikáni Rádió/Magyar Kurír 2013-02-21.)

Már március 10-én megkezdődhet a konklávé

A nagyheti és húsvéti ünnepek közelsége miatt a Vatikán a konklávé meg-nyitásának előbbre hozását fontolgatja. Indokolt esetben erre a pápaválasztás menetét szabályozó dokumentum is lehetőséget ad, és az időpont módosítás a gyakorlatban is kivitelezhető lenne. XVI. Benedek lemondása után a 117 választó bíborosnak össze kell gyűlnie Rómában, hogy új pápát válasszanak. A II. János Pál által kiadott *Universi Dominici Gregis* című apostoli konstitúció értelmében a konklávénak március 15. és 20. között kell megkezdenie munkáját.

A húsvét közelsége miatt, és mivel XVI. Benedek előre bejelentette lemondásának dátumát, időt hagyva ezzel a választó bíborosok felkészülésére, elképzelhető, hogy a konklávé a megszabott időpont előtt ülésezni kezd. Az 'I.Media' értesülései szerint az új pápa beiktatása így már március 19-én megtörténhetne. Február 16-án, szokásos szombati sajtótájékoztatóján Federico Lombardi vatikáni szóvivő is megerősítette, hogy a bíborosok gondolkodnak a konklávé korábbi megkezdésének lehetőségén.

Az *Universi Dominici Gregis* ugyan pontosan meghatározza a konklávé kezdetének időpontját, mégis

meghagyja a lehetőséget a bíborosi kollégium részére, hogy indokolt esetben néhány nappal eltérjenek az előírástól. A szöveg azt is megengedi, hogy ha kétely merülne fel a konstitúció előírásaival vagy azok betarthatóságával kapcsolatban, a bíborosi kollégium szabadon dönthet ezek megváltoztatásáról, „amennyiben az összegyűlt bíborosok többsége a módosítással egyetért”.

Márpedig február 28-án a bíborosok többsége Rómában lesz, hogy részt vegyen a XVI. Benedek által tartott utolsó audiencián. Így néhány órával később, a pápai trón megüresedésekor meg tudnak egyezni a konklávé kezdetének előbbre hozásáról. Ha a pápaválasztó tanács már március 10-e körül megkezdené munkáját, és az utóbbi száz évben megfigyelhető gyakorlat szerint 3-4 nap alatt döntésre jutnának, az új pápa beiktatása már március 19-én, Szent József ünnepén megtörténhetne. Így az új pápának lenne ideje felkészülni a nagyhéten esedékes, számos ünnepi szertartásra, és a világ különböző pontjairól érkező választó bíborosok is visszaérhetnének egyházmegyéjükbe a nagyhét idejére.

(*Magyar Kurír* 2013. 02. 17.)

Pillanatok a Sarlós Boldogasszony Kórus farsangjából

Családi események februárban:

A keresztség szentségében részesült:

Február 24: Rác Márton Gergely

Örök hűséget esküdtek egymásnak:

Február 16: Dr. Sári Zoltán és Páll Mónika

Halottaink:

Koronc Józsefné (85), Tóth Mihályné (88), Kiss Jenőné (80), Guzdek Margit (86), Horváth László (63), Céh József (91), Hermann Tiborné (66), Dr. Friedrich Péter, Kangyal Ferenc (68)

Plébániánk programjai

Miserend:

Újlaki plébániatemplom:

hétköznapokon: 6³⁰ és 18⁰⁰

vasárnap: 9⁰⁰, 10³⁰, 18⁰⁰

Szent Mihály kápolna:

minden hó első vasárnap 16⁰⁰

minden hó 18-án 16⁰⁰ (kiv. január)

Szent István kápolna:

hétköznapokon: 17³⁰

vasárnap 9⁰⁰ és 11⁰⁰

Gyóntatás:

hétfő, kedd, szerda:

esti szentmise előtt

csütörtök: esti szentmise után

péntek: 17³⁰ – 18³⁰

vasárnap: 10⁰⁰ – 11³⁰

Szentségimádás: minden csütörtökön és minden hónap első szombatján az esti szentmisék után ½ 8-ig.

Zsolozsma: pénteken (nagybőjtben kedden is) 7⁰⁰, vasárnap 17³⁰

Keresztút: nagybőjt pénteklein 17³⁰

Gyermekeinkért ajánljuk fel minden hónap 21-én az este 6⁰⁰ (vasárnap a reggel 9⁰⁰) órai szentmisét.

Gyermekek váró házaspárokért ajánljuk fel minden hónap első szombatján az esti 6 órás szentmisét.

Minden hónap első keddjén papokért imádkozunk az esti szentmise után a Szent Erzsébet hittanteremben.

Iroda:

(Bécsi út 32. Tel: 335–3573):

Hétfő, péntek 10⁰⁰ – 12⁰⁰,

kedd, szerda, csütörtök

16⁰⁰ – 18⁰⁰.

Karitás (Bécsi út 18.): hétfő 17⁰⁰ – 19⁰⁰

Könyvtár: vasárnap 9⁰⁰ – 10³⁰ között.

Nyugdíjas klub: minden kedden délelőtt 10⁰⁰ órakor a Szent Erzsébet teremben.

Teadélelőtt: a hónap második vasárnapján a 9⁰⁰ órai szentmise után, a Szent Erzsébet teremben.

Kóruspróbák: hétfőn és csütörtökön 19⁰⁰ – 21⁰⁰ a Szent István teremben (Felhévizi u. 2.) Minden érdeklődőt szeretettel várunk személyesen a próbákon, vagy telefonon: Török Andrea karnagy, 20/483-0149

Aki az egyházi hozzájárulást (adót) banki átutalással szeretné rendezni, megteheti ezt a plébánia OTP Banknál vezetett 11702036 - 20546803 számú számlájára történő befizetéssel.

A jótékony célú adományokat köszönettel vesszük az Újlaki Sarlós Boldogasszony Alapítvány OTP Banknál vezetett 11702036-20644877 számú számlájára történő befizetéssel, illetve banki átutalással.

Kérjük a kedves híveket, hogy aki adója 1-1 %-áról rendelkezhet, az tegye ezt meg egyrészt

- a Magyar Katolikus Egyház (technikai szám: 0011) valamint
- az Újlaki Sarlós Boldogasszony Alapítvány javára (adószáma: 18083440-1-41).

Köszönjük!

Újlaki Hangok az Újlaki Katolikus Plébánia lapja, megjelenik havonta.

Kiadja: Újlaki Sarlós Boldogasszony Plébánia, 1023 Budapest, Bécsi út 32.

Felelős szerkesztő: Dr. Beran Ferenc plébános. Cikkeket, híreket az plebanos@ujlakitemplom.hu címre, vagy a Felhévizi úti postaládába várjuk. **Lapzárta:** minden hónap 20-a.